

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

28. aprill 2016*

Eelotsusetaotlus — Määrus (EMÜ) nr 2658/87 — Ühine tollitariifistik — Tariifne klassifitseerimine —
Kombineeritud nomenklatuur — Alamrubriigid 1517 90 91 ja 1518 00 31 —
Mittelenduvate toortaimõlide vedel segu, mis koosneb rapsiõlist (88%) ja päevalilleseemneõlist (12%)

Kohtuasjas C-233/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Administratīvā apgabaltiesa (teise astme halduskohus, Läti) 13. mai 2015. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 21. mail 2015, menetluses,

SIA „Oniors Bio“

versus

Valsts ieņēmumu dienests,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja president D. Šváby, kohtunikud M. Safjan ja M. Vilaras (ettekandja),

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

— Läti valitsus, esindajad: I. Kalniņš ja G. Bambāne,

— Euroopa Komisjon, esindajad: A. Sauka ja A. Caeiros,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: läti.

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 382) I lisas (muudetud komisjoni 27. septembri 2011. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1006/2011 (ELT L 282, lk 1) oleva kombineeritud nomenklatuuri (edaspidi „KN“) alamrubriikide 1517 90 91 ja 1518 00 31 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud SIA „Oniors Bio“ (edaspidi „Oniors Bio“) ja Valsts ieņēmumu dienests (Läti maksamet, edaspidi „VID“) vahelises kohtuvaidluses, mis käsitleb mittelenduvate toortaimedilise vedela segu, mis koosneb rapsiõlist (88%) ja päevalilleseemneõlist (12%), tariifset klassifitseerimist.

Õiguslik raamistik

KN ja HS

- 3 Euroopa Liitu imporditud kauba tolliotsustarbel klassifitseerimist reguleerib KN. KN põhineb kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemil (edaspidi „HS“), mille töötas välja Tollikoostöö Nõukogu (nüüd Maaailma Tolliorganisatsioon (WCO)), mis asutati Brüsselis 15. detsembril 1950 allkirjastatud konventsiooniga nimetatud nõukogu asutamise kohta. HS kehtestati 14. juunil 1983 Brüsselis sõlmitud rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooniga (edaspidi „HS-konventsioon“), mis kiideti koos selle 24. juuni 1986. aasta muutmisprotokolliga Euroopa Majandusühenduse nimel heaks nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsusega 87/369/EMÜ (EÜT L 198, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 288). KN-iga on üle võetud HS-i rubriigid ja kuuekohalised alamrubriigid, ainult seitsmes ja kaheksas number tähistavad KN-i enda alljaotisi.
- 4 Määruse nr 2658/87 artikli 12 kohaselt võtab Euroopa Komisjon igal aastal määruse vormis vastu KN-i täieliku versiooni koos vastavate ühise tollitariifistiku ühepoolsete ja kokkuleppeliste tollimaksumääradega, nagu see tuleneb Euroopa Liidu Nõukogu või komisjoni poolt vastu võetud meetmetest. Määrus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas hiljemalt 31. oktoobril ja seda kohaldatakse alates järgmise aasta 1. jaanuarist.
- 5 Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtuvalt kohaldub põhikohtuasja asjaoludele KN-i 2012. aasta versioon, mis tuleneb määrusest nr 1006/2011.
- 6 KN-i esimeses osas on esitatud terve hulk eelsätteid. Selle osa I. jao, mis käsitleb üldreegleid, A osas „Kaupade kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreeglid“ on ette nähtud järgmist:

„Kaupade klassifitseerimine [KN-is] toimub järgmiste põhimõtete kohaselt:

1. Jaotiste, kaubagruppide ja alamgruppide nimetused on antud suunaval eesmärgil; ametlik klassifitseerimine peab toimuma lähtuvalt rubriikide kirjeldustest ja vastavate jaotiste ja gruppide märkustest [...]“
- 7 KN-i teises osas on III jaotis pealkirjaga „Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende lõhustamissaadused; töödeldud toidurasvad; loomsed ja taimsed vahad“. Selles jaotises on identse pealkirjaga grupp 15.

8 Grupp 15 sisaldab konkreetsemalt järgmisi rubriike ja alamrubriike:

„1516 – Loomsed või taimsed rasvad või õlid ja nende fraktsioonid, osaliselt või täielikult hüdrogeenitud, esterdatud, ümberesterdatud või elaidiseeritud, rafineeritud või rafineerimata, kuid edasi töötlemata:

[...]

1517 – Margariin; söödavad segud või valmistised loomsetest või taimsetest rasvadest või õlidest või selle grupi erinevate rasvade või õlide fraktsioonidest, v.a rubriigi 1516 toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest

[...]

1517 90 91 – – – mittelenduvate taimõlide vedelad segud“.

9 KN-i rubriik 1518 on jaotatud järgmisteks alajaotisteks:

„1518 00 Loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, välja arvatud rubriigi 1516 tooted; mujal loetlemata loomsete või taimsete rasvade või õlide või erinevate käesolevasse gruppi kuuluvate rasvade või õlide fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised:

1518 00 10 – linoksiin

– mittelenduvate taimeõlide vedelad segud, kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks

1518 00 31 – – toorõlid

[...]“.

10 KN-i grupi 15 märkus 3 näeb ette:

„Rubriiki 1518 ei kuulu rasvad, õlid ja nende fraktsioonid, mis on üksnes denatureeritud; need tuleb klassifitseerida vastavate denatureerimata rasvade, õlide ja nende fraktsioonidega samasse rubriiki.“

11 WCO töötab HS-i selgitavad märkused välja 14. juuni 1983. aasta rahvusvahelise HS-i konventsiooni alusel ja need avaldatakse kahes WCO ametlikus keeles, nimelt prantsuse keeles ja inglise keeles. HS-i selgitav märkus grupi 15 kohta on prantsuskeelse versiooni põhjal järgmine:

„Termin „rasvad ja õlid või nende fraktsioonid, ainult denatureeritud“, mida kasutati märkuses 3 käesoleva grupi kohta, käib rasvade ja õlide või nende fraktsioonide kohta, millele on lisatud denatureerivat ainet, näiteks kalaõli, fenoole, petrooliumiõlisid, tärpentiiniõlisid, tolueeni, metüülsalitsülaati (gaulteeriaõli), rosmariiniõli, selleks et muuta need toidukõlbmatuks. Neid aineid on lisatud väikestes kogustes (tavaliselt mitte rohkem kui 1%), mis muudab need rasvad ja õlid või nende fraktsioonid näiteks mõruks, hapuks, kirbeks, kibedaks. Tuleb siiski märkida, et märkus 3 selle grupi kohta ei kehti rasvade ja õlide või nende fraktsioonide denatureeritud segude või valmististe kohta (rubriik 1518).“

Tolliseadustik

- 12 Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307) (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 648/2005 (ELT L 117, lk 13) (edaspidi „tolliseadustik“), artikkel 13 sätestab:

„1. Toll võib vastavalt kehtivates õigusaktides ette nähtud tingimustele teha mis tahes vajalikke kontrole, et tagada tollieeskirjade ning teiste ühenduse ja kolmandate riikide vahel liikuvate kaupade sisenemist, väljumist, transiiti, edasitoimetamist ja eesmärgipärast kasutamist ning ühenduse staatust mitteomavate kaupade olemasolu reguleerivate õigusaktide nõuetekohane kohaldamine. Ühenduse õigusaktide nõuetekohase kohaldamise eesmärgil võib tollikontrolli läbi viia kolmandas riigis, kui rahvusvaheline leping näeb nii ette.

[...]

3. Kui kontrole teevad peale tolli ka teised asutused, tuleb neid teha tihedas koostöös tolliga, võimaluse korral samal ajal ja samas kohas.

[...]“

- 13 Tolliseadustiku artikkel 62 sätestab:

„1. Kirjalikud tollideklaratsioonid esitatakse vormis, mis vastab selleks ette nähtud ametlikule näidisele. Tollideklaratsioonid peavad olema allkirjastatud ja sisaldama kõiki vajalikke andmeid seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete rakendamiseks, millele kaup on deklareeritud.

2. Tollideklaratsioonile tuleb lisada kõik vajalikud dokumendid seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete rakendamiseks, millele kaup on deklareeritud.“

- 14 Tolliseadustiku artikkel 68 sätestab:

„Et aktsepteeritud tollideklaratsioon kontrollida, võib toll:

- a) vaadata läbi tollideklaratsiooni ja selle lisaks olevad dokumendid. Toll võib nõuda, et deklarant esitaks tollideklaratsiooni andmete õigsuse kontrollimiseks muid dokumente;
- b) vaadata läbi kauba ja võtta sellest analüüsiks või üksikasjalikuks läbivaatamiseks proove ja näidiseid.“

- 15 Tolliseadustiku artikkel 71 näeb ette:

„1. Tollideklaratsiooni kontrollimise tulemusi kasutatakse, kohaldades sätteid, millega reguleeritakse tolliprotseduuri, millele kaup on suunatud.

2. Kui tollideklaratsiooni ei kontrollita, kohaldatakse lõikes 1 nimetatud sätteid kõnealuse tollideklaratsiooni andmete alusel.“

Määrus (EÜ) nr 178/2002

- 16 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, lk 1; ELT eriväljaanne 15/06, lk 463), artikli 1 lõige 1 sätestab:

„1. Käesoleva määrusega kindlustatakse inimeste tervise ja tarbijate huvide kaitse kõrge tase toiduvaldkonnas, võttes eelkõige arvesse toiduga, kaasa arvatud traditsiooniliste toodetega varustamise mitmekesisust, ning tagatakse siseturu tõhus toimimine. Määrusega nähakse ette ühised põhimõtted ja kohustused, vahendid tugeva teadusliku aluse rajamiseks, tulemuslikud organisatsioonilised süsteemid ja menetlused, millele toetub otsuste tegemine toidu ja sööda ohutuse küsimustes.“

- 17 Määruse nr 178/2002 artikli 2 lõige 1 näeb ette, et selles määruses tähendab mõiste „toit“ töödeldud, osaliselt töödeldud või töötlemata ainet või toodet, mis on mõeldud inimestele tarvitamiseks või mille puhul põhjendatult eeldatakse, et seda tarvitavad inimesed.

- 18 Määruse nr 178/2002 artikli 14 lõiked 1 ja 2 sätestavad:

„1. Toitu ei tohi turule viia, kui see ei ole ohutu.

2. Ohutuks ei saa pidada toitu, mis on:

- a) tervisele kahjulik;
- b) inimtoiduks kõlbmatu.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 19 Oniors Bio esitas 16. märtsil 2012 VID-le kaks tollideklaratsiooni teatavate koguste Valgevenes toodetud mittelenduvate toortaimõilide vedela segu, mis koosneb rapsiõlist (88%) ja päevaliliseemneõlist (12%), vabasse ringlusse suunamiseks. Deklaratsioonides klassifitseeris Oniors Bio kõnealuse toote KN-i alamrubriiki 1518 00 31.
- 20 Eelotsusetaotlusest nähtub, et tootja antud teabe põhjal ei olnud Oniors Bio imporditud kaup mõeldud mitte toiduks tarvitamiseks, vaid ainult tehniliseks otstarbeks. Nimelt ei ole asjaomase õlisegu tootmisel kasutatava tehnoloogilise protsessi tõttu võimalik välistada, et lõpptootes on kahjulikke aineid, eelkõige denatureerivat ainet tolueeni.
- 21 Oniors Bio esitas VID-ile ka Läti sertifitseerimiskeskuse (Latvijas Sertifikācijas Centrs) arvamuse, millest selgub, et kõnealune kaup sisaldab 1,4% tolueeni, mis muudab kauba toiduks kõlbmatuks. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib lisaks, et selle kauba kasutamine ei ole toidu tootmisel lubatud. Ka ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul talle esitatud ühtki tõendit, mis võimaldaks kas või kaudselt omistada tootjale või Oniors Biole võimalikku pettust või selle toimepanemise kavatsust eesmärgiga hoida kõrvale tollimaksust või muudest maksudest, mille tasumise kohustus neil on.
- 22 Pärast imporditud kauba kontrollimist ja võetud proovide uurimist asus VID kahes 27. märtsi 2012. aasta arvamuses seisukohale, et kaup tuleb klassifitseerida KN-i alamrubriiki 1517 90 91. Nende arvamuste alusel tegi VID 29. märtsil 2012 kaks maksuotsust, mille kohaselt Oniors Bio poolt tasumisele kuuluva tollimaksu ja käibemaksu summat suurendati.

- 23 Oniors Bio esitas eelnimetatud otsuste peale vaide VID-i peadirektorile. Kui vaide tagasi lükati, esitas Oniors Bio eelnimetatud otsuste peale kaebuse Administratiivā rajona tiesale (esimese astme halduskohus). Kaebus jäeti 7. mai 2003. aasta kohtuotsusega rahuldamata.
- 24 Selle otsuse peale esitas Oniors Bio apellatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule.
- 25 See kohus märgib, et asja kõiki üksikasju arvesse võtva läbivaatamise eesmärgil kaasas ta menetlusse toidu- ja veterinaarameti (Pärtikas un veterinārais dienests, edaspidi „PVD“), et see esitaks oma pädevuse piires arvamuse selles kohtus pooleli olevas menetluses tekkinud küsimuste kohta. PVD tugines oma arvamuses kõnealuse toote valmistajalt pärinevatele andmetele ja tootega kaasas olevatele dokumentidele, mille põhjal tegi järelduse, et tegemist ei ole inimeste toiduks tarvitamiseks või neile toidu valmistamiseks mõeldud tootega ja seda ei saa nimetatud otstarbel kasutada.
- 26 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et Oniors Bio imporditud õlisegu klassifitseerimine KN-i alamrubriiki 1517 90 91 tekitab põhjendatud kahtlusi, arvestades toote valmistaja esitatud teavet ning Läti sertifitseerimiskeskuse ja PVD arvamusi. Kohtu sõnul tulenevad nimetatud kahtlused ühelt poolt sellest, et selles kohtus menetletava kohtuasja puhul ei ole tegemist sellise sihipärase meetmega, mida on käsitletud kohtuotsuses Evroetil (C-503/10, EU:C:2011:872) ja mille eesmärk on muuta toode denatureeriva aine või muu kahjuliku aine lisamisega pöördumatult toiduks tarvitamiseks kõlbmatuks. Teiseks suurendab asjaomase kauba kohase klassifitseerimise seisukohalt kahtlusi see, et VID ei tuvastanud kahjulike ainete sisaldumist imporditud kaubast võetud näidistes.
- 27 Neil asjaoludel otsustas Administratiivā apgabaltiesa (teise astme halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas tooted, mille kohta eri kaubapartiidest võetud proovide analüüsi tulemused ei näita, et nendes leidub denatureerivaid ained või muid kahjulikke aineid, mis muudavad tooted inimtoiduna tarbimiseks kõlbmatuks, kuid mida valmistaja esitatud andmete kohaselt ei tohi kasutada toidus (toiduainete tootmises ja toidutarneahelas), kuna kauba tootmisprotsessi iseärasuste tõttu ei saa välistada kahjulike ainete leidumist tootes, tuleb üldiselt klassifitseerida KN-koodiga, mis on ette nähtud toidukõlbmatute ainete jaoks, või tuleb sellised tooted siiski üldiselt klassifitseerida mõne toiduainete jaoks ette nähtud KN-koodiga?
 2. Millised kriteeriumid on otsustava tähtsusega mõistete „toiduaine“ ja „toidukõlbmatu aine“ tõlgendamisel KN-koodide kohaldamise raames?
 3. Kas toote otstarve võib olla objektiivne klassifitseerimise kriteerium KN-koodide kohaldamise raames?
 4. Kas Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse arvamust, mille kohaselt vastavalt Euroopa Liidu ja liikmesriikide toidualastele õigusnormidele ei saa imporditud kaupa kasutada toidutarneahelas, kuna see on toiduna tarbimiseks kõlbmatu, võib kasutada kaupade klassifitseerimise kriteeriumina mõiste „toidukõlbmatu aine“ tõlgendamiseks KN-koodide kohaldamisel?
 5. Kas valmistaja esitatud andmeid kauba tootmisel kasutatava tehnoloogilise protsessi kohta, mille tõttu ei saa välistada kahjulike ainete sisaldumist tootes, võib kasutada kaupade klassifitseerimise kriteeriumina mõiste „toidukõlbmatu aine“ tõlgendamiseks KN-koodide kohaldamisel?
 6. Millised klassifitseeritava kauba füüsikalised-keemilised omadused on otsustava tähtsusega KN-koodide 1518 00 31 ja 1517 90 91 õige tõlgendamise ja kohaldamise seisukohalt?
 7. Kas käesolevas kohtuasjas kõne all olevate füüsikalised-keemiliste omadustega kaup tuleb klassifitseerida KN-i alamrubriiki 1518 00 31?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 28 Kõigepealt tuleb meenutada ühelt poolt seda, et kui Euroopa Kohus on saanud eelotsusetaotluse tariifse klassifitseerimise küsimuses, on tema ülesanne kõnealuste toodete ise klassifitseerimise asemel pigem siseriiklikule kohtule nende kriteeriumide selgitamine, mille kohaldamine võimaldab viimasel need tooted õigesti KN-i klassifitseerida, seda enam, et Euroopa Kohtul ei pruugi olla kogu vajalikku asjakohast teavet. Seega on eelotsusetaotluse esitanud kohus klassifitseerimisotsuse tegemiseks igal juhul paremas olukorras (kohtuotsus Lukoyl Neftohim Burgas, C-330/13, EU:C:2014:1757, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 29 Seega peab eelotsusetaotluse esitanud kohus klassifitseerima põhikohtuasjas kõne all olevad tooted, võttes arvesse Euroopa Kohtule esitatud küsimustele antavaid vastuseid.
- 30 Teisalt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ELTL artiklis 267 sätestatud siseriiklike kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses Euroopa Kohtu ülesanne anda siseriiklikule kohtule tarvilik vastus, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada. Seda arvestades tuleb Euroopa Kohtul talle esitatud küsimused vajaduse korral ümber sõnastada (kohtuotsus Lukoyl Neftohim Burgas, C-330/13, EU:C:2014:1757, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et seitsme küsimusega, mida on kohane käsitleda koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas KN-i tuleb tõlgendada nii, et tegemaks kindlaks, kas selline taimeõlide segu, millega on tegemist põhikohtuasjas, tuleb klassifitseerida KN-i alamrubriiki 1517 90 91 kui söödav taimeõlide segu või hoopis toidukõlbmatu taimeõlide seguna KN-i alamrubriiki 1518 00 31, tuleb arvesse võtta järgmisi asjaolusid:
- asjaomase kauba eri kaubapartiidest võetud proovide analüüsi tulemused, kui neist ei nähtu denatureeriva või muu kahjuliku aine sisaldus, mis muudab selle kauba inimtoiduks kõlbmatuks;
 - toote valmistaja esitatud teave, mille kohaselt ei ole see kaup mõeldud toiduna tarbimiseks, kuna selle tootmisel kasutatavast tehnoloogilisest protsessist tulenevalt ei ole võimalik välistada, et kaubas sisaldub kahjulikke aineid, eelkõige denatureerivat ainet tolueni;
 - asjaomase kauba otstarve;
 - liikmesriigi pädeva toidujärelevalve asutuse arvamus, mille kohaselt vastavalt liidu ja liikmesriigi õigusaktidele on imporditud kaup inimtoiduks kõlbmatu;
 - kauba tootmisprotsess;
 - asjaomase kauba füüsikalised-keemilised omadused.
- 32 Sellega seoses tuleb meenutada väljakujunenud kohtupraktikat, mille kohaselt on õiguskindluse ning lihtsa järelkontrolli tagamiseks vaja, et kaupade tariifse klassifitseerimise otsustav kriteerium oleks üldiselt kauba objektiivsed tunnused ja omadused, nii nagu need on kindlaks määratud KN-i rubriigi ning jaotise või grupi märkuste sõnastuses (kohtuotsus Delphi Deutschland, C-423/10, EU:C:2011:315, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Samuti väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib objektiivne klassifitseerimiskriteerium olla toote otstarve, juhul kui see tuleneb asjaomase toote olemusest ning seda asjaolu peab olema võimalik hinnata selle toote objektiivsete tunnuste ja omaduste alusel (vt kohtuotsused Agroferm, C-568/11, EU:C:2013:407, punkt 41, ja Oliver Medical, C-547/13, EU:C:2015:139, punkt 47). Toote otstarve on asjakohane kriteerium aga vaid siis, kui klassifitseerida ei ole võimalik ainult toote objektiivsete tunnuste ja omaduste alusel (kohtuotsus Skoma-Lux, C-339/09, EU:C:2010:781, punkt 47).

- 34 Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtuvalt on põhikohtuasjas kõne all olev toode mittelenduvate toortaimetõelide vedel segu, mis koosneb 88% ulatuses rapsiõlist ja 12% ulatuses päevalilleseemneõlist. Asjaomase segu valmistaja esitatud teabe kohaselt ei ole see mõeldud toiduna tarbimiseks, kuna selle tootmisel kasutatavast tehnoloogilisest protsessist tulenevalt ei ole võimalik välistada, et kaubas sisaldub kahjulikke aineid, eelkõige tolueni.
- 35 KN-i rubriigi 1517 sõnastuse kohaselt on sellega peale „margariini“ hõlmatud „segud või valmistised loomsetest või taimsetest rasvadest või õlidest või selle grupi erinevate rasvade või õlide fraktsioonidest; v.a rubriigi 1516 toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest“.
- 36 KN-i rubriiki 1518 kuuluvad vastavalt selle sõnastusele „loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, välja arvatud rubriigi 1516 tooted“ ning „mujal loetlemata loomsete või taimsete rasvade või õlide või erinevate grupi 15 kuuluvate rasvade või õlide fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised“.
- 37 Kuna põhikohtuasjas käsitletav rapsiõli ja päevalilleseemneõli segu ei kuulu KN-i rubriiki 1516, sest selle koostiseks ei ole loomsed või taimsed rasvad ja õlid või nende fraktsioonid (osaliselt või täielikult hüdrogeenitud, esterdatud, ümberesterdatud või elaidiseeritud, rafineeritud või rafineerimata, kuid edasi töötlemata), siis tuleb järeldada, et see segu kuulub kas KN-i rubriiki 1517 või KN-i rubriiki 1518, kuna neis kahes rubriigis on nimetatud taimseid õlisid, ja segu klassifitseerimine neist rubriikidest ühte või teise sõltub sellest, kas tegemist on söödava või toidukõlbmatu seguga, nagu on märgitud käesoleva otsuse punktis 34. Nimelt teeb KN-i grupp 15 – selle poolest HSi grupis 15 sisalduvat vahetegemist üle võttes – vahet KN-i rubriiki 1517 kuuluvatel taimeõlide söödavatel segudel ja taimeõlide toidukõlbmatutel segudel, mis kuuluvad KN-i rubriiki 1518.
- 38 Seoses sellega tuleb märkida, et KN-i grupi 15 märkus 3, millega on üle võetud HS-i grupi 15 märkuse 3 tekst, täpsustab KN-i rubriigi 1518 kohta, et „[sellesse] [r]ubriiki [...] ei kuulu rasvad, õlid ja nende fraktsioonid, mis on üksnes denatureeritud; need tuleb klassifitseerida vastavate denatureerimata rasvade, õlide ja nende fraktsioonidega samasse rubriiki“. HS-i selgitav märkus grupi 15 kohta täpsustab aga ühelt poolt, et termin „rasvad ja õlid või nende fraktsioonid, ainult denatureeritud“, mida kasutati märkuses 3 selle grupi kohta, käib „rasvade ja õlide või nende fraktsioonide kohta, millele on lisatud denatureerivat ainet“, nagu tolueni, „et muuta neid toidukõlbmatuks“. Selle sama selgitava märkuse viimane lause täpsustab teiselt poolt, et HS-i selgitav märkus grupi 15 kohta ei kehti rasvade ja õlide või nende fraktsioonide denatureeritud segude või valmististe kohta.
- 39 Eeltoodud kaalutluste põhjal saab järeldada, et põhikohtuasjas käsitletava taimsete õlide segu kvalifitseerimiseks „toidukõlbmatuks“ ja klassifitseerimiseks KN-i alamrubriiki 1518 00 31 ei ole tingimata nõutav, et see oleks tootmisprotsessi käigus sihipärase toiminguga pöördumatult muudetud toiduks tarvitamiseks kõlbmatuks. Piisab, kui see kuulub toidukõlbmatute segude hulka nii oma objektiivsete tunnuste ja omaduste kui ka neist tuleneva otstarbe poolest.
- 40 Kõigepealt olgu selles küsimuses öeldud, et eeltoodud tuvastust ei muuda eelotsusetaotluse esitanud kohtu viidatud kohtuotsus Evroetil (C-503/10, EU:C:2011:872). Nimelt käsitleti selle kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasjas mõistet „denatureerimine“, mitte seda, kuidas teha vahet toiduks kõlblike ja toidukõlbmatute segude vahel. Nimetatud kohtuasjas leidis Euroopa Kohus, et selle kohtuasja esemeks olnud aktsiisivabastust ei saa kohaldada toote puhul, mida ei ole mõnd kohalduvas sättes ette nähtud denatureerimise menetlust kasutades denatureeritud, isegi kui see toode sisaldab aineid, mis muudavad selle toiduks tarvitamiseks kõlbmatuks (vt selle kohta kohtuotsus Evroetil, C-503/10, EU:C:2011:872, punkt 66). Ent käesoleval juhul on KN-i alamrubriigi 1518 00 31 sõnastusega hõlmatud mitte ainult taimsete õlide segud, mis on teatavat meetodit kasutades denatureeritud, vaid taimsete õlide toidukõlbmatud segud üldiselt.

- 41 Mis järgmiseks puutub vahetegemisse KN-i alamrubriiki 1517 90 91 klassifitseeritava taimsete õlide toiduks kõlbliku segu ja KN-i alamrubriiki 1518 00 31 kuuluva taimsete õlide toidukõlbmatu segu vahel, siis tuleb meelde tuletada, et vastavalt käesoleva otsuse punktis 37 öeldule sõltub selline vahetegemine asjaomase segu otstarbest, nimelt sellest, kas see on või ei ole mõeldud toiduks.
- 42 Selleks et kindlaks teha, kas segu on või ei ole mõeldud toiduks, tuleb arvesse võtta kõiki sellele segule omaste objektiivsete tunnuste ja omaduste puhul tähtsust omavaid asjaolusid. Importija peab impordi toimumise ajal esitama tõendid pädevale tolliasutusele esitatavas deklaratsioonis märgitud asjaomase toote otstarbe kohta (vt analoogia alusel kohtuotsus Oliver Medical, C-547/13, EU:C:2015:139, punkt 51).
- 43 Seoses sellega tuleb märkida, et asjaolu, et taimsete õlide segu tootmisprotsessi iseärasustest tulenevalt ei ole välistatud selles inimeste tervisele kahjulike ainete sisaldumine, on selline tähtsust omav asjaolu, millega võib põhjendada segu kvalifitseerimist „toidukõlbmatuks“ selle segu objektiivseid tunnuseid ja omadusi arvestades ning seega klassifitseerimist KN-i rubriiki 1518 ning eelkõige taimsetest toorõlidest koosnemise korral alamrubriiki 1518 00 31.
- 44 Mis puutub põhikohtuasjas käsitletava taimsete õlide segu objektiivseid tunnuseid ja omadusi puudutavaid tõendeid, siis tuleb märkida, et toote valmistaja antud kirjalik teave kujutab endast vastavalt tolliseadustiku artikli 68 punktile a asjaolu, mida tuleb arvesse võtta vabasse ringlusse suunamise deklaratsiooni kontrollimisel ja asjaomase kauba kohasesse KN-i rubriiki klassifitseerimisel.
- 45 Eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole siiski kindel, kuidas omavahel kokku sobitada põhikohtuasjas käsitletava taimsete õlide segu valmistaja antud teave ning sellest segust võetud ja tolli poolt analüüsitud näidiste uurimise tulemused, mis ei näidanud inimeste tervisele ohtlike ainete sisaldust.
- 46 Selles küsimuses tuleb meenutada, et vastavalt tolliseadustiku artikli 68 punktile b võib toll aktsepteeritud deklaratsioonide kontrollimiseks vaadata läbi asjaomase kauba ja võtta sellest vajaduse korral analüüsiks või üksikasjalikuks läbivaatamiseks proove ja näidiseid. Vastavalt tolliseadustiku artikli 71 lõikele 1 kasutatakse vabasse ringlusse suunamise deklaratsiooni õigsuse kontrollimise tulemusi seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, millele kaup on suunatud, ja seega eeskätt kaupade KN-i klassifitseerimiseks.
- 47 Neist sätetest nähtub, et juhul, kui vabasse ringlusse suunamise deklaratsiooniga hõlmatud kaup on selles deklaratsioonis kvalifitseeritud kui taimsete õlide toidukõlbmatu segu, kuid pädeva tolliasutuse poolt sellest segust võetud näidiste uurimine ei näita ühegi inimeste tervisele ohtliku aine sisaldust, siis on tollil õigus klassifitseerida see kaup KN-i sellesse rubriiki, kuhu kuuluvad taimsete õlide toidukõlblikud segud ja mis käesoleval juhul on KN-i rubriik 1517, tingimusel et ei esine muid asjaolusid, mis osutavad sellele, et kõnealuse kauba olemusest ja objektiivsetest omadustest tulenevalt ei ole see mõeldud toiduna tarvitamiseks.
- 48 Ent selline teave, mille on andnud põhikohtuasjas käsitletava taimsete õlide segu valmistaja ja mille kohaselt segu valmistamisprotsessi tõttu ei saa välistada selles segus inimeste tervisele kahjulike ainete sisaldumist, kujutab endast just nimelt asjaolu, mis võib osutada sellele, et kõnealust segu ei saa kvalifitseerida „toidukõlblikuks“. Üksnes näidise analüüsi tulemused, mis kahjuliku aine sisaldust ei näidanud, ei kummuta automaatselt teavet, kuna sellise aine sisaldus kõnealuses taimsete õlide segus ei ole kindel, vaid üksnes võimalik.
- 49 On tõsi, et sellised taimsete õlide segust võetud näidiste analüüsi tulemused nagu põhikohtuasjas VID-i saadud võivad tekitada kahtluse, kas tootjalt pärinev ja vabasse ringlusse suunamise deklaratsioonis esitatud teave, mille kohaselt võib kõnealuses segus sisalduda inimeste tervisele kahjulikke aineid, on õige ja usaldusväärne. Sellisel juhul võib toll vastavalt tolliseadustiku artikli 68 punktile a läbi viia

täiendava uurimise ja nõuda, et deklarant esitaks talle muid dokumentaalseid tõendeid, et kinnitada või kummutada valmistaja antud teabe ja selle deklaratsiooni kannete õigsust ning nurjata nii kõik võimalikud pettuse katsed.

- 50 Siiski ei saa toll selliste täiendavate asjaolude ja tõendite puudumisel, mis võivad kahtluse alla seada põhikohtuasjas käsitletava taimsete õlide segu valmistaja antud ja vabasse ringlusse suunamise deklaratsioonis esitatud teabe õigsuse, tugineda ainuüksi sellele, et tema poolt asjaomasest taimsete õlide segust võetud ja analüüsitud näidistes kahjulikud ained puuduvad, selleks et klassifitseerida see segu teatavasse KN-i rubriiki nagu käesoleval juhul rubriik 1517, kuhu kuuluvad toiduained.
- 51 Seoses sellega tuleb tõdeda, et Euroopa Kohtule esitatud toimikust ei nähtu, et põhikohtuasja puhul oleks olemas tõendeid, mis võiksid kummutada põhikohtuasja hageja poolt imporditud taimsete õlide segu tootmisprotsessi puudutava teabe õigsuse. Nagu on öeldud eespool punktis 21, märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus lisaks –, et ei ole ühtki tõendit asjaomase kauba tootja või põhikohtuasja hageja poolse pettuse kohta. Igal juhul on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne kindlaks teha, kas selliseid tõendeid on.
- 52 Mis lõpuks puutub küsimusse, kas põhikohtuasjas käsitletava kauba tariifse klassifitseerimise seisukohalt võib tähtsust omada toidualaste õigusaktide ja eelkõige eelotsusetaotluse esitanud kohtu viidatud määruse nr 178/2002 kohaldamise küsimustes pädeva siseriikliku ametiasutuse arvamus, siis tuleb rõhutada, et kaupade tariifne klassifitseerimine nende tollivormistuse ajal on liikmesriigi tolli ülesanne, kes sel eesmärgil kohaldab KN-i ja tolliseadustiku sätteid.
- 53 Mis puutub määrusesse nr 178/2002, siis vastavalt artikli 1 lõikele 1 on määruse eesmärk kindlustada inimeste tervise ja tarbijate huvide kaitse kõrge tase toiduvaldkonnas, mis on seega erinev eesmärk.
- 54 Lisaks tuleneb määruse nr 178/2002 artikli 2 lõike 1 ja artikli 14 lõigete 1 ja 2 koostoimest, et mõiste „toit“ selle määruse tähenduses võib hõlmata ka tervisele kahjulikke ja inimtoiduna tarbimiseks kõlbmatuid tooteid, mille turule viimine on keelatud.
- 55 Toidualaste õigusaktide kohaldamise küsimustes pädeva siseriikliku ametiasutuse arvamus, mille kohaselt on põhikohtuasjas käsitletav taimeõlide segu toiduks tarvitamiseks kõlbmatu, ei saa järelikult üksi olla selline otsustav tähtsust omav asjaolu, millega võib põhjendada selle segu kvalifitseerimist „toidukõlbmatuks“ ning seega klassifitseerimist KN-i rubriiki 1518.
- 56 Ainult see, et segu on KN-i klassifitseerimise ja asjakohaste tollimaksude määramise otstarbel kvalifitseeritud „söödavaks“, ei tähenda nimelt automaatselt selle turule viimist inimtoiduna tarbimiseks mõeldud tootena. Nagu on juba eespool märgitud, keelab määruse nr 178/2002 artikkel 14 turule viia „toitu“, mis on ohtlik, see tähendab tervisele kahjulik või inimtoiduna tarbimiseks kõlbmatu. Liikmesriigi pädeva toidujärelevalve asutuse arvamus, mille kohaselt on põhikohtuasjas käsitletav taimeõlide segu inimtoiduna tarbimiseks kõlbmatu, on sellele vaatamata üks paljudest asjaoludest, mida pädev siseriiklik asutus või liikmesriigi kohus peab arvesse võtma selle segu kohasesse KN-i rubriiki klassifitseerimisel (vt analoogia alusel kohtuotsus *Oliver Medical*, C-547/13, EU:C:2015:139, punkt 53).
- 57 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et KN-i tuleb tõlgendada nii, et selle kindlakstegemisel, kas selline taimeõlide segu, millega on tegemist põhikohtuasjas, tuleb klassifitseerida KN-i alamrubriiki 1517 90 91 kui taimsete õlide söödav segu või taimsete õlide toidukõlbmatu seguna KN-i alamrubriiki 1518 00 31, tuleb arvesse võtta kõiki juhtumi puhul olulisi asjaolusid, mis on seotud selle toote objektiivsete tunnuste ja omadustega. Nende asjaolude hulgas, mis võivad põhjendada sellise segu kvalifitseerimist „toidukõlbmatuks“, tuleb anda hinnang tollideklaratsiooni raames selle segu tootja poolt antud teabele, mille kohaselt selle segu tootmisprotsessi isärasustest tulenevalt ei ole välistatud selles kahjulike ainete sisaldumine. Üksnes tõigast, et kõnealusest taimsete õlide segust võetud näidiste analüüsimine ei toonud ilmsiks segus

ühegi kahjuliku aine sisaldust, ei piisa, et kummutada kõnealuse segu kvalifitseerimine „toidukõlbmatuks“. Selline tulemus eeldab muude selliste asjakohaste tõendite olemasolu, mis tolliseadustiku artiklitest 62, 68 ja 71 tulenevalt võivad kahtluse alla seada kõnealuse segu tootmisprotsessi kohta käiva selle teabe õigsuse, mille esitas segu valmistaja ja mis on märgitud asjaomasesse tollideklaratsiooni.

Kohtukulud

- 58 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulud, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta I lisas (muudetud komisjoni 27. septembri 2011. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1006/2011) olevat kombineeritud nomenklatuuri tuleb tõlgendada nii, et selle kindlakstegemisel, kas selline taimeõlide segu, millega on tegemist põhikohtuasjas, tuleb klassifitseerida selle nomenklatuuri alamrubriiki 1517 90 91 kui taimsete õlide söödav segu või taimsete õlide toidukõlbmatu seguna selle nomenklatuuri alamrubriiki 1518 00 31, tuleb arvesse võtta kõiki juhtumi puhul olulisi asjaolusid, mis on seotud selle toote objektiivsete tunnuste ja omadustega. Nende asjaolude hulgas, mis võivad põhjendada sellise segu kvalifitseerimist „toidukõlbmatuks“, tuleb anda hinnang tollideklaratsiooni raames selle segu tootja antud teabele, mille kohaselt segu tootmisprotsessi iseärasustest tulenevalt ei ole välistatud selles kahjulike ainete sisaldumine. Üksnes tõigast, et kõnealusest taimsete õlide segust võetud näidiste analüüsimine ei toonud ilmsiks segus ühegi kahjuliku aine sisaldust, ei piisa, et kummutada kõnealuse segu kvalifitseerimine „toidukõlbmatuks“. Selline tulemus eeldab muude selliste asjakohaste tõendite olemasolu, mis nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 648/2005), artiklitest 62, 68 ja 71 tulenevalt võivad kahtluse alla seada kõnealuse segu tootmisprotsessi kohta käiva selle teabe õigsuse, mille esitas segu valmistaja ja mis on märgitud asjaomasesse tollideklaratsiooni.

Allkirjad